

ABSTRACT

The dissertation thesis called *Narrative Texts' and their (fictional) world Plausibility and (Fictional) Worlds created by These Narratives* is based on the hypothesis that there is a specific feature of narrative texts: plausibility. The dissertation thesis is focused on the role of a reader in the process of the narrative worlds' actualization and there are also distinguished two sorts of narrative texts - narrative texts, which construct possible fictional worlds; and narrative texts, which create non-possible fictional worlds such as distinct kinds of self-voiding fictions. The thesis also differentiates between two sorts of plausibility - plausibility of fictional worlds and plausibility of fictional narrative act. Reference of narratives which means relation between fictional and actual world represents the fundamental issue. The dissertation thesis also concerns the relationship of plausibility of fiction and actual world changes, in other words - the relationship of plausibility and cultural-historical horizon. Reference frames also represent crucial concepts. These frames establish means of reception and plausibility reliance on them. The theoretical findings are illustrated through concrete examples of narratives - primarily through contemporary Czech prose. The dissertation thesis simultaneously analyses examples of implausibility and it also focuses on specifications of chosen genres, which are often situated on the confines of the fictional and non-fictional discourse, such as polemics, dailies, or autobiographies.

ABSTRAKT

Disertační práce *Uvěřitelnost narativních textů a jimi budovaných (fikčních) světů* je založena na hypotéze, že existuje specifická vlastnost narativních textů: uvěřitelnost. Práce je zaměřena na roli čtenáře během aktualizací narativních světů a rozlišuje dva typy textů - texty, které vytvářejí možné fikční světy a texty, které vytvářejí nemožné světy, jako jsou různé druhy sebeodhalujících fikcí. Zároveň ve své práci rozlišuje dva druhy uvěřitelnosti - uvěřitelnost fikčním světům na jedné straně a uvěřitelnost fikčnímu aktu tvorby na straně druhé. Zásadní problematikou je problematika reference narativních textů, která znamená vztah mezi fikčním a aktuálním světem. Práce také zkoumá vztah uvěřitelnosti fikce a proměn aktuálního světa, tedy relace uvěřitelnosti a kulturně-historického horizontu. Klíčovým termínem jsou též referenční rámce, které ustavují způsob recepce a závislost uvěřitelnosti na nich. Výsledky teoretického uvažování jsou ilustrovány na konkrétních příkladech narativů - zejména současné české prózy. Práce zároveň analyzuje příklady neuvěřitelnosti a zaměřuje se též na specifika vybraných žánrů, které často spadají na pomezí fikčního a nefikčního diskurzu, jako jsou polemiky, deníky, autobiografie a jiné.